[redacted]

MSZW is akkoord [redacted] 6/6)

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

MSZW

29/5 CEG

TER BESLISSING

Datum
27 mei 2024

Opgesteld door

Bijlage(n)
2

Aan MSZW
MAPP

Van [redacted]

nota

Uitvoering motie Patijn – uitwerking varianten voor compensatie van de koopkrachtfout

Aanleiding
In de motie Patijn[1] wordt de regering verzocht om varianten voor compensatie uit te werken in het licht van de fout in de koopkrachtcijfers. In de bijgevoegde brief wordt de motie uitgevoerd door een uitwerking van varianten die resulteren in een inkomenseffect van 0,5% voor het voorbeeldhuishouden *alleenstaande in de bijstand*.

Beslispunten
- Heeft u opmerkingen op de conceptbrief ter invulling van de motie Patijn met de uitwerking van varianten voor compensatie van de fout in de koopkrachtcijfers?
- Gaat u akkoord met verzending van de conceptbrief ter invulling van de motie Patijn?

Kernpunten
- Om huishoudens tegemoet te komen heeft het kabinet besloten de huurtoeslag met € 36,60 per jaar te verhogen. Dit wetsvoorstel is inmiddels aangenomen in de TK.
- In de bijgevoegde conceptbrief worden een aantal maatregelen doorgerekend, ter uitvoering van de motie. De brief geeft inzicht in inkomens- en budgettaire effecten van een verhoging van de huurtoeslag, zorgtoeslag, algemene heffingskorting en het minimumloon, en schetst een aantal beleidsmatige overwegingen.
- De brief heeft een technisch karakter, en gaat niet in op de noodzaak of wenselijkheid van verdere compensatie. De maatvoering van de beleidsopties is zo gekozen dat zij een inkomenseffect van 0,5% voor het voorbeeldhuishouden *alleenstaande in de bijstand* hebben. Dit komt voor deze groep neer op naar een stijging van het besteedbaar inkomen van € 96 per jaar.
    - De keuze voor de maatvoering is arbitrair, aangezien er geen uitspraak wordt gedaan over de noodzaak of wenselijkheid van (verdere) compensatie. De effecten zijn niet helemaal schaalbaar, maar geven wel een redelijke indicatie van de effecten indien de Tweede Kamer andere maatvoering wenselijk acht.

[1] Kamerstuk II, 2023/2024, 36488, nr. 18

- Het inkomenseffect voor het voorbeeldhuishouden *alleenstaande in de bijstand* is gekozen als anker, aangezien de omvang van de bijstelling het grootst was voor dit voorbeeldhuishouden.

- In de meeste gevallen tonen we mediane inkomenseffecten wanneer beleidsopties worden doorgerekend. Oftewel, het mediane inkomenseffect voor verschillende groepen huishoudens. Omdat de fout alleen is gemaakt in de gestileerde voorbeeldhuishoudens, worden in deze brief ook alleen de inkomenseffecten voor de voorbeeldhuishoudens gegeven.

Datum
21 mei 2024

Bijlage(n)
2

Aan
Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Van

Toelichting

In de brief worden 4 beleidsmaatregelen doorgerekend ter uitwerking van de motie Patijn. De uitgewerkte beleidsopties zijn een verhoging van de huurtoeslag, zorgtoeslag, algemene heffingskorting en het minimumloon. Hieronder worden per maatregel de beleidsmatige overwegingen, het budgettair beslag en de inkomenseffecten voor de voorbeeldhuishoudens toegelicht.

Beleidsopties gericht op voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag

- Een verhoging van de huurtoeslag sluit het best aan bij de bijstelling van de koopkrachtcijfers. Dit is meteen ook de maatregel met het minst grote budgettaire effect. Verhoging van toeslagen heeft echter ook nadelen. Het toeslagenstelsel is ingewikkeld. Daarbij zijn toeslagen een vorm van onzeker inkomen. Dit geldt in het bijzonder voor de huurtoeslag aangezien deze een steile afbouw kent.
- Een verhoging van de zorgtoeslag is het alternatief dat de huurtoeslagpopulatie het dichtst benadert. Dit heeft een groter budgettair beslag dan verhoging van de huurtoeslag aangezien er meer zorgtoeslaggerechtigden zijn. De nadelen van de huurtoeslag gelden ook voor de zorgtoeslag, maar in mindere mate.
- De verhoging van de algemene heffingskorting of het minimumloon zijn meer generieke maatregelen. Deze maatregelen treffen een groter deel van de populatie dan eerdergenoemde beleidsopties. Het budgettaire beslag van deze maatregelen is dan ook fors hoger dan een verhoging van de huurtoeslag.

Inkomenseffecten van de beleidsopties

- De inkomenseffecten van een verhoging van de huur- of zorgtoeslag zijn nagenoeg hetzelfde voor de *voorbeeldhuishoudens* met een uitkering, minimumloon of met een loon net daarboven.
  - Het is niet zo dat in werkelijkheid een verhoging van de zorgtoeslag en huurtoeslag hetzelfde uitpakken, omdat de groep huurtoeslagontvangers kleiner is. Ook bouwt de huurtoeslag vanaf een lager inkomen af.
- Een verhoging van de algemene heffingskorting resulteert in een positief inkomenseffect voor bijna alle voorbeeldhuishoudens.
- Een verhoging van het minimumloon geeft een inkomenseffect voor dezelfde voorbeeldhuishoudens als een verhoging van de zorg- of huurtoeslag. Het inkomenseffect is echter groter. Dit geldt met name voor de voorbeeldhuishoudens met een minimumloon, daar is het inkomenseffect fors hoger.

Tijdspad van de beleidsopties

- Voor een aanvullende koopkrachtmaatregel is wetswijziging nodig. Aanpassing van de huurtoeslag, zorgtoeslag of algemene heffingskorting is op zijn vroegst haalbaar vanaf 1 januari 2025.
- Een verhoging van het minimumloon vereist ook wetswijziging en is met het regulier wetstraject op zijn vroegst haalbaar per 1 januari 2026.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Motie van het lid Patijn over volledige compensatie van de fout van 1,3% in de berekening van de koopkracht van alleenstaanden op het sociaal minimum (4)	Kamerstuk II, 2023/2024, 36488, nr. 18
1	Conceptbrief uitwerking motie Patijn	Conceptbrief ter uitwerking motie Patijn

Datum
21 mei 2024

Bijlage(n)
2

Aan
Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Van